

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्डस्ट्रीज मेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, द तह, प्रवन्धक (वित्त) खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- २००

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	शासकीय प्रबन्ध र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण :

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको विषयवस्तु प्रशासन तथा वित्त समूहको समान हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धितपत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वादुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७८/०५/१२

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्डस्ट्रीज मेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, द तह, प्रवन्धक (वित्त) खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : शासकीय प्रबन्ध र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

१. शासकीय प्रबन्धका विविध पक्षहरु (३० अङ्क)

- १.१ शासकीय (Governance) प्रबन्ध को अवधारणा, विशेषता र सूचकहरु
- १.२ नयां सार्वजनिक शासकीय प्रबन्ध (New public governance) र यसका विविध पक्षहरु
- १.३ संविधानवाद, नेपालमा संबैधानिक विकासक्रम र नेपालको वर्तमान संविधान
- १.४ राज्यशक्तिको बांडफांड, शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन तथा नेपालमा यसको अभ्यास
- १.५ नेपालमा संघीय शासन प्रणालीको अवधारणा र महत्व
- १.६ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सीमा र सम्बन्ध
- १.७ कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता, सुशासन र पारदर्शिता र नेपालमा यसको अवस्था
- १.८ नागरिक वडापत्र/सार्वजनिक वडापत्र (Public Charter)
- १.९ सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा र समानुपातिक समावेशीकरणका विविध पक्ष
- १.१० सूचनाको हक र पारदर्शिता
- १.११ कम विकसित तथा भूपरिवेष्ठि राष्ट्रको अधिकार

२. सार्वजनिक सेवा व्यवस्थापन (२० अङ्क)

- २.१ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता र आधारभूत मान्यताहरु (Values) – Integrity, Impartiality, Dedication, Tolerance and Compassion
- २.२ सार्वजनिक सेवाको सेवाको प्रारूप निर्माण, व्यवस्थापन र चुनौती
- २.३ सरकार तथा सार्वजनिक संस्थानहरु तथा कम्पनीबाट प्रवाह गरिने सेवाहरु र सेवाको मूल्यांकन, पृष्ठपोषण तथा गुनासो व्यवस्थापन, ग्राहक सम्पर्क व्यवस्थापन (Customer Relations Management) र सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण
- २.४ सार्वजनिक जवाफदेहिता, उत्तरदायित्व, जिम्मेवारी, नैतिकता, ईमान्दारिता र व्यवसायिकताको आवश्यकता, यसका निर्धारक मानक तथा आयामहरु
- २.५ संगठनात्मक कार्यसंस्कृति र सो मा सुधारका उपायहरु
- २.६ नागरिक कर्तव्य, आध्यात्मिकता (Spirituality), मानवीय मूल्य र मान्यता र सेवा प्रवाहमा नागरिक संलग्नता
- २.७ सेवा प्रवाहमा विद्युतीय शासन (e-Governance) को प्रयोग
- २.८ संगठित अपराध : विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), भ्रष्टाचार र मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering)

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, द तह, प्रबन्धक (वित्त) खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम
खण्ड (ख) – (५०% अङ्क)
(३ प्रश्न ×१०अङ्क र १प्रश्न ×२० अङ्क = ५० अङ्क)

3. **हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको सामान्य जानकारी (२० अंक)**
  - 3.1 कम्पनीको परिचय, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था र चुनौती
  - 3.2 कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरु
  - 3.3 कम्पनीको कर्मचारी विनियमावली, २०६८
  - 3.4 कम्पनीको आर्थिक प्रशासन तथा खरिद विनियमावली, २०६८
  - 3.5 कम्पनीको ऋण तथा स्वपूँजी लगानी सम्बन्धी कार्याविधि, २०७८
  - 3.6 कम्पनीको राणनीतिक योजना

4. **नेपालमा ऊर्जा: (१० अंक)**
  - 4.1 जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा व्यापारको अवस्था र सम्भावना
  - 4.2 जलविद्युत विकास तथा लगानीका संभावना र चुनौती
  - 4.3 जलविद्युत उत्पादनमा निजी क्षेत्रको भूमिका
  - 4.4 वैकल्पिक ऊर्जाको अवधारणा र सम्भावना
  - 4.5 जलविद्युत विकास नीति, २०५८
  - 4.6 जलश्रोत ऐन, २०४९ र जलश्रोत नियमावली, २०५०
  - 4.7 विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
  - 4.8 नेपाल सरकारको आवधिक योजना र बजेट (जलस्रोतसँग सम्बन्धित भाग मात्र)
  - 4.9 जलविद्युत लगानीमा जोखिमका क्षेत्र, जोखिमको पहिचान, विश्लेषण तथा व्यवस्थापन

5. **सम्बद्ध कानूनहरु (२० अंक)**
  - 5.1 नेपालको वर्तमान संविधान
  - 5.2 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
  - 5.3 आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
  - 5.4 मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
  - 5.5 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
  - 5.6 लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
  - 5.7 वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
  - 5.8 विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
  - 5.9 कम्पनी ऐन, २०६३
  - 5.10 बोनस ऐन, २०३०
  - 5.11 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७५
  - 5.12 सार्वजनिक निजी साभेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५
  - 5.13 औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६

*****

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्डस्ट्रीज मेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, द तह, प्रवन्धक (वित्त) खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) – (५०% अङ्क)
(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

१. लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा (१० अङ्क)

- 1.1 लेखाको अवधारणा, उद्देश्य, महत्व र सिद्धान्तहरु
- 1.2 दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय र महत्व
- 1.3 वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणालीको सामान्य जानकारी
- 1.4 पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
- 1.5 लेखांकन समायोजन (Accounting adjustments) - Accruals and Outstanding - Prepaid Expenses - Reconciliation of Accounts – Adjustments
- 1.6 उत्तरदायित्व लेखा प्रणाली (Responsibility Accounting) को अवयव, आवश्यकता

२. व्यावसायिक लेखा (२० अङ्क)

- 2.1 लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation)
- 2.2 खाता सूची (Charts of Accounts)
- 2.3 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार पार्ने विधिहरु, संतुलन परीक्षण नमिले कारणहरु र मिलाउने तरिका
- 2.4 लेखा सम्बन्धी त्रुटीहरु (Accounting Errors), त्यसले वित्तीय विवरणमा पार्ने प्रभाव र त्रुटी सच्चाउने तरिका (Rectification)
- 2.5 बैंक हिसाब मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement): अर्थ, उद्देश्य तथा मौज्दात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरु
- 2.6 स्थीर सम्पत्ति तथा जन्सी सामानको लेखा तथा भौतिक परीक्षण
- 2.7 हास कटी (Depreciation) को परिचय, आवश्यकता र विधि
- 2.8 आय विवरण (Income Statement), वासलात (Balance Sheet), नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement) र शेयर पुँजीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of changes in equity)
- 2.9 नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (Nepal Financial Reporting Standard/NFRS) को परिचय, आवश्यकता र महत्व एवम् वित्तीय विवरणमा उद्घोषण (Disclosure) को उपदेयता

३. आर्थिक प्रशासन (१० अङ्क)

- 3.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- 3.2 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- 3.3 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- 3.4 वित्तीय योजना (Financial planning)

४. लेखा परीक्षण (१० अङ्क)

- 4.1 लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
- 4.2 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरीकाहरु
- 4.3 आन्तरिक लेखा परीक्षण र अन्तिम लेखा परीक्षण
- 4.4 लेखा परीक्षणको प्रकार : कार्यमूलक लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन लेखा परीक्षण, कर लेखा परीक्षण
- 4.5 बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
- 4.6 नेपाल लेखा परीक्षणमान (Nepal Standards on Auditing) को सामान्य जानकारी
- 4.7 सरकारी स्वामित्वका संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था
- 4.8 सामाजिक तथा जनलेखापरीक्षण (Social and Public Audit) र सार्वजनिक सुनुवाई (Public Hearing)

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्डेस्ट्रीले इन्डेस्ट्रीले इन्डेस्ट्रीले इन्डेस्ट्रीले
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, द तह, प्रवन्धक (वित्त) खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

(३ प्रश्न ×१०अङ्क र १प्रश्न ×२० अङ्क = ५० अङ्क)

Project Management and Financing (३० अङ्क)

- 4.9 Project management Cycle
- 4.10 Use of network models like CPM, PERT, manpower planning and resource scheduling
- 4.11 Project monitoring and control
- 4.12 Challenges of Project Management in Nepal
- 4.13 Corporate planning, strategic management & corporate social responsibility
- 4.14 Tools and techniques of project appraisal for project financing
- 4.15 Principles and practices of consortium financing.
- 4.16 Risk Management: Nature and types of Risk, Identification, Analysis and Mitigation of Risk
- 4.17 Tools and techniques of project financing and construction management
- 4.18 Current legal, social and ethical issues in the project investment and financing
- 4.19 Trends, Opportunities and challenges of foreign investments in Nepal,
- 4.20 Contemporary economic and financial issues in Nepal.

5. Financial Management (२० अङ्क)

- 5.1 Financial Analysis: Methods of financial analysis such as benefit cost ratio, internal rate of return, net present value, payback period
- 5.2 Break-even Point Analysis, Working Capital Management, Capital Structure and Cost of Capital,
- 5.3 Ratio Analysis: Liquidity Ratios, Profitability ratios, Activity Ratios, Leverage Ratios, Productivity Ratios
- 5.4 Investment Management and Portfolio Management
- 5.5 Status of Capital Market and Financial Instruments in Nepal.

*****